

درمان و توانبخشی عصبی - عضلانی در بیماران مبتلا به فلج عصب صورتی

سابقه و هدف: با وجود مواردی از فلج فاسیال و وجود گزارشات متعدد درباره درمان این بیماران و به منظور نقش تأثیر روش جراحی و توانبخشی در روی بیماران مبتلا به فلج فاسیال، مطالعه روی بیمارانی که مبتلا به فلج فاسیال بوده و به بیمارستان ۱۵ خرداد و بیمارستانهای خصوصی تهران در سال ۷۵-۱۳۷۰ مراجعه کرده بودند صورت گرفته است. **مواد و روشها:** تحقیق به روش کارآزمایی بالینی روی تعداد ۸۰ بیمار صورت گرفت. این بیماران به دو گروه عمل نشده به تعداد ۲۲ بیمار و گروه عمل شده که محتوی ۵۸ بیمار بود تقسیم شدند. بیماران حداقل پنج سال پیگیری شدند و از نظر بسته شدن پلک چشم و حرکت لبها و قرینه بودن حرکات عضلات صورت مورد بررسی و ارزیابی قرار گرفتند.

یافته‌ها: از تعداد هشتاد بیمار ۲۲ بیماری که جزء گروه عمل نشده بودند با درمان دارویی و فیزیوتراپی به صورت تحریکات الکتریکی عضلات صورت درمان شدند. تعداد ۵۸ بیمار که تحت عمل جراحی قرار گرفتند ۳۸ بیمار فلج فاسیال متعاقب تروما و بیست بیمار فلج فاسیال در اثر فلج بلز و بیماری مادرزادی داشتند. درمانهای جراحی انجام شده عبارت بوده از پیوند مستقیم دو سر قطع شده عصب، گرافت عصب بین دو سر قطع شده، نوروتیزاسیون از طرف سالم برای طرف فلج، نوروتیزاسیون با عصب هیوگلووس یا عصب شوکی طرف معیوب بوده است. استفاده از عضلات جانشین مثل عضله تمپورال و گراسیلیس از روشهای دیگر درمانی بوده است.

نتیجه‌گیری و توصیه‌ها: تمام بیمارانی که در اثر فلج بلز و یا متعاقب عمل جراحی تومور مغزی دچار فلج فاسیال شده‌اند باید در ابتدا تحت درمان پردنیزولون و تحریکات الکتریکی برای عضلات صورت قرار بگیرند و در صورتی که این درمان مؤثر نبود باید از روشهای جراحی ترمیمی استفاده شود. توصیه می‌شود که فلج فاسیال کهنه تحت عمل جراحی انتقال عضلات آزاد دو مرحله‌ای برای به دست آوردن حرکت قرینه عضلات صورت انجام بگیرد.

*دکتر محمدعلی حسینیان

استادیار دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی

دکتر مریم حسینیان

مرکز پزشکی شیخ بهایی

واژه‌گان کلیدی: فلج فاسیال / درمان فلج فاسیال / توانبخشی نوروموسکولار فلج فاسیال